

#Compartim. Setmana 44-45

Publicat per [Interacció](#) [1] el 10/11/2025 - 11:12 | Última modificació: 24/03/2026 - 08:00

Aquesta quinzena, el debat cultural europeu i local s'entrellaça al voltant d'un mateix fil: com repensem les polítiques culturals perquè siguin més justes, sostenibles i properes. Les lectures seleccionades mostren una cultura en transició —entre la desigualtat i la innovació, entre la institucionalització i la creativitat ciutadana, entre la precarietat i la recerca d'un treball digne.

Aquesta edició incorpora una novetat: la secció “**Pistes per als municipis**”, que acompanya cada article amb reflexions específiques per als equips de cultura locals. Vol obrir ponts entre els grans debats internacionals i les realitats municipals, i oferir idees i aprenentatges que ajudin a llegir els moviments de fons de la cultura contemporània des del territori.

Les lectures d'aquesta quinzena parlen de la recuperació cultural desigual a Europa, la festa com a espai polític i creatiu, l'autogestió ciutadana, la creació digital, la visualització de dades com a eina narrativa, la intersecció entre art i educació, el pagament just i la sostenibilitat en l'art públic. En conjunt, apunten a una mateixa direcció: repensar la cultura des de prop, amb les persones al centre.

La cultura europea, a dues velocitats

UNI report: Pandemic reshapes Europe's

cultural sector, deepening inequalities

Creatives Unite Newsroom, 6 de novembre de 2026

L'informe de UNI Europa mostra com la pandèmia de la COVID-19 ha transformat el sector cultural europeu, accentuant desigualtats estructurals. L'estudi, que analitza 16 països, constata que la digitalització s'ha accelerat, però la recuperació ha estat molt desigual. Els subsectors més tecnificats (com l'audiovisual) han resistit millor que els vinculats a les arts escèniques o la música en viu. També es destaca la pèrdua d'ocupació femenina i l'increment de riscos associats a la precarietat laboral.

"The pandemic must not be remembered as the point when the creative workforce became disposable."

Pistes per als municipis

Aquest informe pot servir com a punt de reflexió sobre les desigualtats que també es reproduïxen a escala local. En municipis petits o mitjans, on els recursos i la connectivitat són més limitats, pot ser útil pensar com

acompanyar els professionals i entitats que han quedat més lluny dels processos de digitalització. Algunes línies de treball podrien ser l'enfortiment d'espais de proximitat, la creació de xarxes de suport tècnic o l'intercanvi d'experiències entre agents locals. També es poden explorar fórmules de cooperació amb empreses i plataformes que garanteixin bones pràctiques en contractació i transparència. Finalment, recollir dades locals sobre condicions laborals pot ajudar a conèixer millor la realitat del sector i orientar polítiques més ajustades.

Llegiu l'article complet: [Creatives unite](#) [2]

La festa entra a l'agenda cultural

De la culture club à sa labellisation, quelle

politique culturelle pour la fête ?

Arnaud Idelon, 6 de novembre de 2025

L'article analitza com la festa, en particular la cultura dels clubs, està esdevenint un objecte institucional dins de les polítiques culturals franceses. Club Culture – lieu d'expression artistique et de fête és el nou segell creat pel Ministère de la Culture per reconèixer els espais festius que combinen programació artística, creació i vida nocturna. El text destaca tres línies de tensió: la festa com temps i espai alternatiu i comunitari, el risc de reduir-la a esdeveniment o instrument territorial, i la criminalització paral·lela de formes festives «desinstitucionalitzades». Els quatre criteris per aconseguir el segell (paritat, transició ecològica, prevenció de violències i reducció de riscos sonors) assenyalen una aposta per la governança de la festa.

“Il n'y a pas la fête d'un côté et toutes les autres formes de culture de l'autre.”

Pistes per als municipis

A escala local, aquesta iniciativa obre la porta a repensar la festa com a part de la vida cultural i no només com a gestió de l'oci. Els municipis poden veure-hi una oportunitat per reforçar el vincle entre espais festius, creació artística i comunitat. També pot ser interessant adaptar els criteris que proposa el segell francès (igualtat, sostenibilitat, prevenció) a la realitat dels contextos locals. En paral·lel, cal mantenir una mirada crítica: quan la festa entra a les polítiques públiques, pot perdre espontaneïtat o autonomia. Trobar l'equilibri entre suport institucional i llibertat creativa és clau per mantenir la seva dimensió social i col·lectiva.

Llegiu l'article complet: [observatoire-culture](#) [3]

Nau Bostik: deu anys d'autogestió

“Hem aixecat la Nau Bostik sense demanar

diners”: 10 anys d'un somni veïnal

Joana Justícia, 6 de novembre de 2025

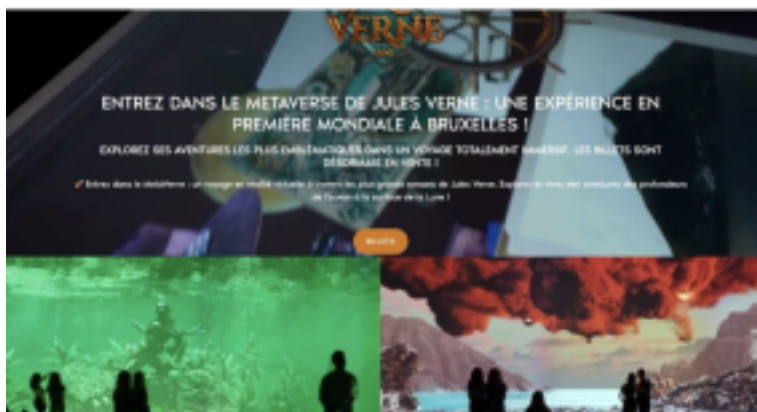
Fa deu anys, veïns de la Sagrera (Barcelona) van ocupar una antiga nau industrial per convertir-la en un espai cultural comunitari. Avui, la Nau Bostik acull entitats, treballadors i activitats diverses, però continua en una situació urbanística incerta. El projecte mostra com la iniciativa veïnal pot generar un equipament viu i arrelat, encara que amb reptes de sostenibilitat, manteniment i estabilitat jurídica.

Pistes per als municipis

Aquest cas ofereix pistes valuoses per pensar els models d'espais culturals de base ciutadana. L'experiència mostra que la col·laboració entre administració i comunitat pot donar lloc a equipaments flexibles i socialment útils. També convida a reflexionar sobre com garantir-ne l'estabilitat a llarg termini: sense seguretat en l'ús de l'espai, el projecte queda fràgil. A més, evidencia la importància d'articular la política cultural amb l'urbanisme i el planejament territorial, especialment en zones en transformació. Els municipis poden inspirar-se en aquests aprenentatges per reforçar la cultura com a motor de cohesió i de proximitat.

Llegiu l'article complet: [cultura21](#) [4]

La creativitat digital connecta mons

La créativité numérique à la croisée des

imaginaires : littérature, jeux vidéo, sciences et santé

Vincent Mathiot, 31 d'octubre de 2025

Les *Rencontres Internationales de la Culture, de la Connaissance et de l'Immersif* (RICCI 2025) han reunit a Épinal més de 200 professionals per debatre com la creativitat digital transforma la literatura, els videojocs, la ciència i la salut. Els projectes presentats, des d'adaptacions literàries immersives fins a aplicacions terapèutiques de la

realitat virtual, mostren un camp en expansió que combina art, educació i innovació. Aquesta hibridació obre noves formes de mediació cultural però també planteja reptes de drets, finançament i sostenibilitat.

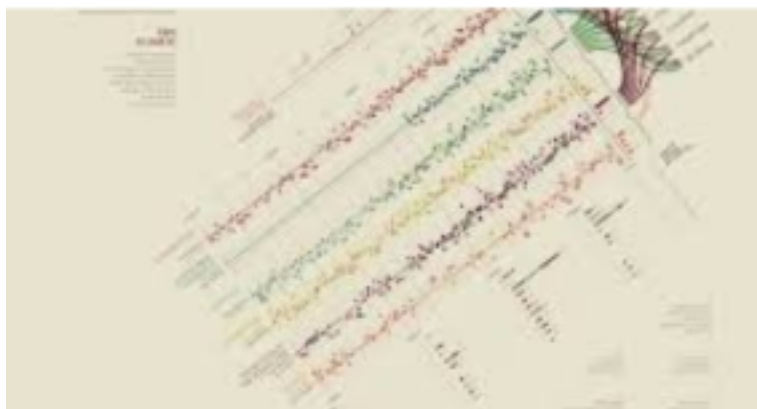
“La créativité numérique n’est pas seulement une innovation technologique : elle est un moteur de transformation culturelle et sociale.”

Pistes per als municipis

Les experiències presentades poden inspirar els municipis que volen incorporar la dimensió digital a les seves polítiques culturals. Els equipaments locals podrien esdevenir laboratoris d'experimentació on art, ciència i tecnologia dialoguin amb la comunitat. També pot ser una oportunitat per establir vincles entre àrees municipals, cultura, educació, salut, i generar projectes compartits. La clau és entendre la tecnologia no com a fi, sinó com a eina per ampliar l'accés i la participació cultural. Aquesta visió pot ajudar a fer de la cultura digital un espai de proximitat, creativitat i benestar col·lectiu.

Llegiu l'article complet: [Correspondances](#) [5]

Quan les dades expliquen històries

Designers & données : la visualisation

devient récit

Marie, 29 d'octubre de 2025

L'article explora com la visualització de dades ha passat de ser un recurs tècnic a un llenguatge narratiu i estètic. Étapes destaca estudis-disseny com Accurat Studio, DensityDesign, i Domestic Data Streamers, així com la dissenyadora Giorgia Lupi. Els autors apunten que la dada ja no només “mostra” sinó que “interpreta”: es converteix en paisatge visual, experiència immersiva o relació humana. L'article subratlla també que la visualització assumeix un paper polític i social: mostrar dades pot implicar destacar desigualtats, crear consciència o fins i tot activar-se com a espai de participació

“The data ceases to be objective : it becomes personal, emotional, situated.”

Pistes per als municipis

L'evolució de la visualització de dades convida també els municipis a mirar aquest camp com una eina de mediació i de coneixement compartit. Quan les dades sobre cultura, participació o equipaments es presenten en format visual i narratiu, poden facilitar que la ciutadania entengui millor què passa al seu entorn i se senti part de les polítiques culturals.

També s'hi entreveu una oportunitat per donar sentit local a la informació: més que acumular dades, es tracta de mostrar-ne les connexions i relacions, com si el mapa cultural del municipi fos un ecosistema viu.

Finalment, la dimensió crítica d'aquestes visualitzacions pot ajudar a fer visibles les desigualtats i a generar converses públiques sobre accés i equitat. Quan les dades es converteixen en relat, poden ser alhora diagnòstic, eina de planificació i espai de diàleg amb la comunitat.

Llegiu l'article complet: [Etapas](#) [6]

L'art entra a l'escola

Més de la meitat dels centres educatius de Catalunya han incorporat algun projecte o pràctica artística a la seva tasca docent el darrer any

Govern de Catalunya, 29 d'octubre de 2025

Durant el curs 2023-24, un 52 % dels centres educatius de Catalunya han incorporat almenys un projecte o una pràctica artística en la seva tasca docent, més enllà del currículum obligatori i de visites puntuals. En total s'han impulsat al voltant de 4.800 iniciatives artístiques, amb una mitjana de tres per centre que les aplica. Aquest desplegament s'emmarca en el nou Programa de Cultura i Educació impulsat pels departaments de Cultura i d'Educació de la Generalitat.

"Més d'un 52 % dels centres educatius de tot Catalunya han incorporat algun projecte o pràctica artística a la seva tasca docent durant el curs 2023-2024.

Pistes per als municipis

Aquest balanç permet entreveure com la pràctica artística va guanyant espai dins l'educació i comença a formar part de la dinàmica habitual dels centres. Des d'aquesta mirada, es poden imaginar noves formes de col·laboració entre escoles, equipaments culturals, artistes i entitats de proximitat que reforcin el vincle entre cultura i aprenentatge.

El creuament entre cultura i educació convida també a pensar les polítiques locals amb una mirada més transversal: potser les línies de suport podrien incorporar millor la dimensió escolar o promoure projectes que connectin l'aula amb l'entorn cultural immediat.

Finalment, la distribució territorial continua sent un repte. En alguns municipis o barris, l'accés a aquestes experiències és encara desigual. Detectar aquestes diferències i compartir bones pràctiques pot ajudar a equilibrar oportunitats. La cultura educativa apareix així com un espai de cohesió i de futur compartit.

Llegiu l'article complet: [Govern.cat](#) [7]

Irlanda aposta pel pagament just

New Policy Toolkit Aims to End Precarious

Working Conditions for Artists in Ireland

Matthaios Tsimitakis, 23 d'octubre de 2025

El Arts Council Ireland ha publicat el recull de polítiques “Fair Pay, Fair Practice Policy Toolkit” amb l'objectiu de millorar les condicions laborals i salarials dels artistes i treballadors/es culturals autònoms a Irlanda. L'informe identifica reptes estructurals com salaris molt baixos, treball no remunerat (reunions, planificació), contractes precaris i manca de cobertura social. A proposta del recull, les organitzacions culturals són convidades a definir i fer públiques polítiques internes que garanteixin remuneració adequada, anticipis de pagament i transparència contractual.

"Remuneration is only fair when it adequately reflects the time, expertise, contribution, and value created by an artist's work."

Pistes per als municipis

Aquesta iniciativa irlandesa ofereix un bon punt de partida per reflexionar sobre com s'entenen les condicions laborals dins la cultura local. Els municipis que impulsen o donen suport a projectes culturals poden trobar-hi idees per revisar com es defineixen els criteris de col·laboració, els honoraris o els contractes amb artistes i col·lectius del territori.

Les plantilles i recursos del *toolkit* mostren camins possibles per traslladar aquests principis a l'escala municipal, adaptant-los als processos propis de subvenció o convocatòria. També convida a mirar amb més atenció la precarietat que encara acompanya moltes pràctiques culturals de proximitat: sovint, darrere la passió i el compromís hi ha feines poc reconegudes o mal remunerades.

En definitiva, parlar de “pagament just” és parlar de qualitat i de sostenibilitat del treball cultural. La dignitat laboral pot ser un dels fonaments més sòlids d'una política cultural municipal amb mirada de futur.

Llegiu l'article complet: [Creatives unite](#) [8]

Repensar l'art públic

The Global Cultural Districts Network (GCDN) has published "Out in the Open: Rethinking Sustainability in Public Art Commissions"

UAP, 12 de setembre de 2025

El nou informe del Global Cultural Districts Network (GCDN), titulat *Out in the Open: Rethinking Sustainability in Public Art Commissions*, analitza com ara les polítiques de comissió d'art públic estan evolucionant per incorporar criteris de sostenibilitat ambiental, social i econòmica. El document presenta estudis de cas de diferents escales (red de barris, districte cultural, obra individual) i de diversos continents. Aporta recomanacions pràctiques i recursos per repensar els processos de comissió, incloent registres d'impacte ambiental, implicació comunitària i governs adaptats a la crisi climàtica.

"How can public art projects be made more sustainable?"

Pistes per als municipis

L'informe convida a mirar l'art públic des d'una nova perspectiva: no només com a expressió artística, sinó com a part d'una estratègia més àmplia de sostenibilitat local. Les experiències recollides mostren que els projectes que tenen en compte factors com els materials, les emissions o la durabilitat generen un impacte més profund i coherent amb les polítiques ambientals del territori.

També s'hi fa visible que l'art públic pot actuar com una infraestructura cultural, capaç d'enfortir la relació entre espai, comunitat i medi ambient. En aquest sentit, els processos de creació col·lectiva, el manteniment de les obres i la seva integració en el paisatge urbà esdevenen elements clau per a una gestió més responsable.

El debat internacional sobre art i sostenibilitat aporta aprenentatges útils per als municipis: el que passa a escala global (canvi climàtic, nous materials, nous valors) té traducció directa en la manera com es planifiquen i es viuen els espais públics locals.

Llegiu l'article complet: uapcompany.com [9]

Aquestes setmanes també hem llegit (i ens ha semblat molt interessant)

Healing Arts a Barcelona i els museus que ens cuiden / Maria Cacheda (27 d'octubre de 2025)

El Healing Arts & Health, impulsat pel MNAC, l'OMS i el Jameel Arts & Health Lab, ha posat Barcelona al centre del debat sobre arts i salut. S'hi van presentar iniciatives com *L'art de caminar* o *Par(è)ntesi* del MNAC i projectes del Monestir de Pedralbes. Les intervencions van destacar el paper de l'art en el benestar emocional i comunitari. nuvol.com [10]

Realitats metropolitanes, respostes diverses / Oriol Estela Barnet (24 d'octubre de 2025)

L'article analitza com diferents regions del món aborden la governança metropolitana, sense un model únic. Presenta exemples com el britànic i l'alemany, basats en fórmules cooperatives i asimètriques. Reivindica que Catalunya adapti el seu propi model a la diversitat territorial de les seves àrees urbanes. [Catalunya Plural](#) [11]

El canvi de cicle de l'edició independent (en català) / Bernat Ruiz Domènech (9 de setembre de 2025)

L'article analitza el canvi de cicle de l'edició independent en català arran de casos com Raig Verd o la venda de Periscopi. Descriu l'etapa de creixement de 2012 a 2019, afavorida per la crisi dels grans grups, i el nou context advers després de la COVID, marcat per l'augment de costos, la concentració empresarial i la pèrdua d'espai a les llibreries. Conclou que el sector afronta una etapa de menor rendibilitat i major fragilitat. [substack](#) [12]

Beyond the Promise: looking at why and how digital projects in the cultural sector fail / Ash Mann (28 de maig de 2025)

L'article destaca que el fracàs dels projectes digitals en l'àmbit cultural no es deu majoritàriament a tecnologies o pressupostos, sinó a problemes organitzatius: equips aïllats, objectius poc clars i terminis precipitats. També afirma que moltes institucions repeteixen errors sense aturar-se a reflexionar i que falten temps, lideratge i suport per fer canvis efectius. [ashmann](#) [13]

Aquest #Compartim confirma que la cultura local és un espai on els grans debats globals prenen cos i sentit quotidià. Les “**Pistes per als municipis**” volen ser una eina per fer aquest pont: entre la reflexió i la pràctica, entre l'escala global i la realitat de cada territori. Més que receptes, proposen mirades que poden ajudar a orientar les polítiques locals amb criteri propi i esperit col·laboratiu.

El repte continua essent trobar l'equilibri entre la innovació i la proximitat, entre el desig d'anar més lluny i la necessitat de mantenir-se arrelats. En aquest punt d'encreuament, on la cultura es pensa i es fa des del territori, és on els municipis continuen mostrant la seva força més genuïna.

Categories: Compartim

Categories: Sèries editorials

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: treball cultural i professionals

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: cultura digital

Etiquetes: cultura i sostenibilitat

- [14]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2025/11/compartim-setmana-44-45>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://creativesunite.eu/article/uni-report-pandemic-reshapes-europes-cultural-sector-deepening-inequalities>

[3] <https://www.observatoire-culture.net/culture-club-labellisation-politique-culturelle-fete/>

- [4] <https://cultura21.cat/a-fons/hem-aixecat-la-nau-bostik-sense-demanar-diners-10-anys-dun-somni-veinal/>
- [5] <https://correspondances.co/nos-publicacions/restitution-ricci-25-litterature-jeux-video-sciences-sante/>
- [6] <https://www.etapes.com/2025/10/29/designers-donnees-la-visualisation-devient-recit/>
- [7] <https://govern.cat/salaprensa/notes-premsa/758052/m-meitat-dels-centres-educatius-catalunya-han-incorporat-projecte-practica-artistica-seva-tasca-docent-darrer-any>
- [8] <https://creativesunite.eu/article/new-policy-toolkit-aims-to-end-precarious-working-conditions-for-artists-in-ireland>
- [9] <https://www.uapcompany.com/news/global-cultural-districts-network-gcdn-www-gcdn-net-new-report-out-in-the-open-rethinking-sustainability-in-public-art-commissions>
- [10] <https://www.nuvol.com/art/arquitectura/healing-arts-a-barcelona-i-els-museus-que-ens-cuiden-457407>
- [11] <https://catalunyaplural.cat/ca/realitats-metropolitanes-respostes-diverses/>
- [12] <https://bernatruijz.substack.com/p/el-canvi-de-cicle-de-ledicio-independent>
- [13] <https://www.ashmann.co/tools/beyond-the-promise-looking-at-why-and-how-digital-projects-in-the-cultural-sector-fail/>
- [14] <https://interaccio.diba.cat/node/10271>